

HAKKEN EN SNOEIEN

Houtinkomsten zijn voor veel boseigenaren van groot belang voor de duurzame instandhouding van hun bossen. Reden om te blijven zoeken naar mogelijkheden om de houtinkomsten te vergroten, zonder dat dit ten koste gaat van de andere functies van het bos. Stichting Bos en Hout onderzoekt de mogelijkheden om de inkomsten uit hakhout en het rendement op opsnoeien te verbeteren.

1999 nr. 8

S
B
H

STICHTING BOS EN HOUT

DUBBEL GROENE ENERGIE UIT HAKHOUT

Hakhoutbossen leverden van oudsher allerlei producten, waaronder eikenschors voor de leerlooierij (eek) en brandhout. Door het verdwijnen van afzetmarkten en de hoge exploitatiekosten zijn veel hakhoutbossen verdwenen. Met de introductie van duurzame energie uit biomassa dient zich een nieuwe markt aan voor het hout. Stichting Bos en Hout heeft, in opdracht van de Novem en provincie Noord-Brabant, onderzocht of het mogelijk is de hakhoutcultuur te stimuleren door een afzetmarkt te ontwikkelen voor het vrijkomende hout. Het doel is om de natuur-, recreatieve- en cultuurhistorische waarden van het bos te verhogen en een structurele stroom energiehout op gang te brengen. Deze twee doelstellingen zijn complementair, omdat oogst en afvoer van het hout een voorwaarde is voor het voortbestaan van hakhout. We spreken dan ook van 'dubbel groene energie'. Één keer groen, omdat het gebruik van fossiele brandstoffen wordt vermeden en dubbel groen, omdat de afname van energiehout uit hakhoutbossen zulke positieve gevolgen heeft voor de natuur. De nieuwe regeling Natuurbeheer vormt met zijn hoge subsidiebedragen voor hakhout een belangrijke extra stimulans voor het hervatten van hakhoutbeheer.

Het areaal hakhout door de eeuwen heen

De hakhoutcultuur kende zijn hoogtijdagen aan het eind van de vorige eeuw toen er een enorme vraag was naar eek, takkenbossen, brandhout, etc. Het areaal loofbos was toen 260.000, waarvan het overgrote deel hakhout (figuur 1). Daarna begon het hakhout langzaam maar zeker zijn economische waarde te verliezen en de loonkosten bij dit arbeidsintensieve, moeilijk mechaniseerbare teeltsysteem stegen snel. Brandhout werd meer en meer vervangen door kolen, gas en elektriciteit. De betekenis van de eikenschors als looistof nam af, door de komst van nieuwe, deels kunstmatige looistoffen en de import van looistoffen en leer.

De onrendabele exploitatie van hakhoutbossen had tot gevolg dat grote arealen werden omgevormd tot opgaand bos of bouwland. Staatsbosbeheer wijdde er in 1955 zelfs een vlugschrift aan. Het vermeldt: "De eigenaar van hakhoutbossen heeft bij de hervorming tot opgaand bos een groot financieel belang. Maar ook het belang van ons gehele volk is er mee gediend." Begin jaren '80 restte er nog slechts 2.957 ha hakhout en 8.848 ha doorgeschoten hakhout. Op basis van een korte inventarisatie onder Staatsbosbeheer, de Bosgroepen, natuurbeschermingsorganisaties en een aantal grote particuliere boseigenaren wordt het huidige areaal actief beheerd hakhout ingeschat op ongeveer 1.500 hectare.

Hakhout excursie (Essenhakhout in Langbroek van Staatsbosbeheer)

Het belang van hakhout

Naast houtproductie speelden in het verleden ook jachtmotieven een belangrijke rol bij de instandhouding van hakhout, aangezien deze bossen uitstekende dekking- en fourageergebieden vormen voor jachtwild. Nu hangt het belang van hakhout eerder samen met de cultuurhistorische waarden, natuurwaarden en de structuurverrijking van het landschap.

Westhoff en Mörzer Bruyns waren één van de eersten die aandacht besteden aan de natuurwaarden van hakhout. In het tijdschrift 'De levende natuur' van 1964 geven ze een treffende beschrijving van het belang van hakhoutbossen voor de natuur: "Iedere levensgemeenschap, waarvan de

milieu-omstandigheden gedurende lange tijd ~ bv. vele eeuwen ~ onveranderd zijn gebleven, heeft een zekere natuur-wetenschappelijke betekenis, omdat bepaalde soorten planten en dieren, voor wie het desbetreffende milieu optimaal is, voornamelijk of soms zelfs uitsluitend hierin leven, zodat deze gemeenschap een eigen karakter heeft gekregen en het verloren gaan daarvan verarming en nivellering, dus een verlies voor het natuurbehoud zou betekenen. Dit geldt niet alleen voor de "schijnbaar natuurlijke" landschappen, maar geldt evenzeer voor die "half-natuurlijke", oude landschappen waarin een bepaalde, steeds herhalende menselijke invloed reeds eeuwenlang heeft geheerst. Voorbeelden hiervan zijn schraallanden (o.a. blauwgraslanden), heischraallanden, rietvelden, trilvenen, krijthellinggraslanden en hakhout. Weliswaar heeft het in deze gevallen de schijn, of het milieu regelmatig "verandert" door de hierin toegepaste menselijke ingreep, doch juist de periodieke herhaling van steeds dezelfde ingreep is een stabiliserende factor, te vergelijken met de wisseling van de seizoenen."

Er zijn grofweg vier karakteristieken van hakhout die van belang zijn voor de natuurwaarden:

I Manteleffect: Hakhoutbossen waren en zijn vaak klein, liggen over het algemeen verspreid en hebben korte omlopen, waardoor ze de structuur en de dynamiek in het landschap vergroten. Dit heeft uiteraard niet alleen invloed op het landschap, want het biedt in de verschillende stadia van de ontwikkeling ook een grote variëteit aan habitat-typen voor flora en fauna. Dit varieert van een dicht kronendak van oude hakhoutbossen tot kapvlakten, waarbij de ontwikkeling van allerlei lichtminnende planten wordt gestimuleerd. Hakhout heeft daarmee een sterk mantelkarakter. Men zou kunnen zeggen dat het grensmilieu van de mantelvegetatie in het hakhout over een grotere oppervlakte is "uitgesmeerd".

II Versraling: Door het telkens weer verwijderen van takhout, worden veel voedingsstoffen aan de bodem onttrokken. Door de afvoer van de nutriënten in de vorm van hout worden relatief voedselarme omstandigheden in stand gehouden en worden stabiele gradiënten voedselarm – voedselrijk gehandhaafd. Dit heeft een ruimtelijk differentiërende invloed.

III Stobben: Oude hakhoutculturen hebben stamhout van zeer uiteenlopende leeftijd en vitaliteit, van vitaal tot kwijsend, stervend, dood en rottend. De hakhoutstobben hebben vaak bizarre vormen. Hierdoor vertonen ze een grote differentiatie in microhabitats. Hierdoor kunnen er allerlei organismen voorkomen: schimmels, mossen, korstmossen, epifytische kruiden, insecten e.d.

IV Effect op aangrenzende terreinen: De aanwezigheid van hakhout kan de natuurwaarde van andere terreinen sterk verbeteren. De das heeft zijn burcht bij voorkeur in dicht kreupelhout (hakhout), maar foerageert op enigszins vochtig

Tabel 1 Normkosten eikenhakhout

Maatregel	Activiteit	Uur/ha/jaar	Gulden/ha/jaar
Terreinbewerking	Begreppelen	0,10	9
	Afzetten	4	201
	Uitdragen	4	179
Planten	Inboeten	0,23	10
	Aankoop plantsoen 200 st.		10
Bijdrage Bosschap			5
Begeleiden werk	Vorbereiden en toezicht werk	0,30	13
Monitoring	Monitoring vegetatie/fauna/water	0,16	22
Onderhoud	Onderhouden bebording	0,03	4
voorzieningen			
Indirecte beheerskosten			94
Subtotaal			547
Inkomsten	Houtverkoop 2,5-3 m ³ /jaar		25
Exploitatiesaldo			522

grasland. Veel zang- en roofvogelsoorten en uilen broeden graag in dichte bossen zoals hakhout, maar zoeken hun voedsel in open terrein in de omgeving of langs de randen. In vergelijkbare zin levert hakhout ook dekking aan zoogdierensoorten zoals hazen, reeën, edelherten en kleine roofdieren.

Regeling natuurbeheer

De regeling Natuurbeheer zal naar verwachting een belangrijke stimulans worden voor hakhoutbeheer. De regeling richt zich op gebieden waar de instandhouding of ontwikkeling van natuur en bos de primaire functie is. De regeling voorziet in een vijftal subsidiemogelijkheden voor bos, waarvan er twee van belang zijn voor hakhout:

Gerestaureerd hakhout

1. De beheerssubsidie voor instandhouding en de openstellingstoelage
2. De inrichtingssubsidie voor omvorming of ontwikkeling

Beheerssubsidie

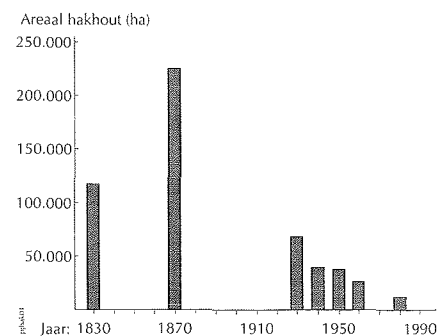
De beheerssubsidie bestaat uit een bijdrage per hectare voor het terreinbeheer, gericht op instandhouding van zogenaamde natuurdoelpakketten. Bij de pakketten wordt onderscheid gemaakt tussen het basispakket en pluspakketten. Voor het basispakket bos is de subsidie (100,- per hectare. Er zijn in totaal vijf pluspakketten, waaronder één voor hakhout en één voor middenbos.

Voor het pluspakket hakhout moet 60% van de oppervlakte bos bezet zijn met hakhoutstoven ouder dan 25 jaar. De diameter van de scheuten mag maximaal 10 cm zijn op 50 cm boven de grond. De

breedte van de beheerseenheid moet ten minste 30 meter zijn. Als aan deze eisen wordt voldaan, kan voor eikenhakhout een subsidie worden verkregen van (522,- per hectare en (2.829,- voor es en els.

Voor het pluspakket middenbos gelden dezelfde eisen, met de toevoeging dat er per hectare minstens 50 bomen aanwezig zijn met een hoogte van ten minste 15 meter. De subsidie bedraagt (279,- per hectare ongeacht de boomsoort.

Doel van het beleid is om uiteindelijk 300 hectare hakhout, 300 hectare griend en essen/elzenhakhout en 37.400 hectare middenbos onder de twee doelpakketten te krijgen. Deze oppervlakten zijn in principe niet limitatief, voor zover het bos momenteel voldoet aan de eisen die aan deze doelpakketten gesteld worden. Betreft

Figuur 1
Areaal hakhout

het echter omvorming binnen een inrichtingssubsidie, dan gaan de limieten waarschijnlijk wel gelden.

Inrichtingssubsidie

De inrichtingssubsidie is onder andere bedoeld voor eenmalige beheersmaatregelen voor omvorming naar een pluspakket. Een inrichtingssubsidie gaat dus vooraf aan een jaarlijkse beheerssubsidie voor zo'n pluspakket. De omvorming van verwaarloosd hakhout naar actief beheerd hakhout kan hiermee gesubsidieerd worden. De subsidie bedraagt 95% van de werkelijke kosten. Voorwaarde is dan wel dat het betreffende bos binnen een, door de provincie

aangewezen, natuurgebiedsplan ligt. De natuurgebiedsplannen hebben dus grote invloed op de mogelijkheden van omvorming.

Hakhout rendabel?

De subsidies in de regeling Natuurbeheer zijn opgesteld op basis van normkosten van Staatsbosbeheer (voor eikenhakhout: zie tabel 1). De subsidies betreffen de netto kosten. Hakhoutbeheer moet bij de veronderstelde kosten en opbrengsten dus kostendeckend zijn. Kan er echter gesnoeid worden in de kosten, of kunnen er hogere opbrengsten worden gerealiseerd, dan kan een positief exploitatiesaldo worden bereikt. In het geval van eikenhakhout is bijvoorbeeld gerekend met houtopbrengsten van ongeveer (9,- per m3 aan de bosweg.

De hakhout-energieketen

Het is de bedoeling om, met het opzetten van de hakhout-energieketen, bouseigenaren een eerlijke prijs te geven voor het hout uit hun hakhoutbossen. Bouseigenaren en energiebedrijven zijn belangrijke schakels in de energie-hakhoutketen. Aan een aantal bouseigenaren is gevraagd naar hun interesse voor hakhout en de levering van energiehout hieruit. Vrijwel alle particuliere bouseigenaren en gemeenten met (voormalige) hakhoutpercelen gaven aan interesse te hebben voor hakhoutbeheer. Een voorwaarde voor het opnieuw oppakken van hakhoutbeheer is, naast de subsidie vanuit de regeling Natuurbeheer, dat er een afzetmarkt is voor het hout. "Ik pieker er niet over om opnieuw te hakken

als grondstof voor de energieproductie. Het is bespreekbaar om binnen het Cuyk-project een aanvoerstroom te organiseren voor hakhout als hiermee de hakhoutteelt en levering van hakhout gestimuleerd kan worden. Er is zelfs de bereidheid om, binnen bepaalde randvoorwaarden, zoals bijvoorbeeld de steun van de Novem en de provincie Noord-Brabant, een uitzonderingspositie voor hakhout te creëren met betrekking tot de leveringsvoorwaarden en prijs.

Aandachtspunten bij hernieuwd hakken

- 1) Sommige bouseigenaren zullen zich bij het opnieuw afzetten van voormalige hakhoutpercelen laten leiden door de gunstige financiële vooruitzichten. Bij geïntegreerd bosbeheer spelen echter ook andere factoren een rol. Maak dus eerst een afweging van de gevolgen van hernieuwd hakhoutbeheer heeft voor de houtproductie, natuur, recreatie en cultuurhistorie.
- 2) Verschillende (literatuur)bronnen spreken elkaar tegen over de maximum leeftijd of maximum diameter, waarbij de stobben nog succesvol kunnen uitlopen na de hak. In de praktijk verschillen de resultaten van geval tot geval. Zolang er geen duidelijkheid is over het slagingspercentage, is het verstandig om voor de aanvang van terugvorming eerst enkele (kleinschalige) praktijkproeven uit te voeren.

Hoe nu verder?

Zowel bouseigenaren als energieproducenten hebben interesse

van Economische Zaken (Novem) is belangrijk voor de energieproducenten. Uit de contacten met geïnteresseerde bouseigenaren is gebleken dat zij behoefte hebben aan informatie over de regeling Natuurbeheer, de mogelijkheden om hakhout te verkopen als energiehout en over de technieken van terugvorming en beheer van hakhout. Vaak is het al langer dan 30 jaar geleden dat er voor het laatst gehakt is, waardoor veel praktijkkennis over hakhoutbeheer is verdwenen. De informatievoorziening over deze onderwerpen is van groot belang om bouseigenaren te stimuleren de hakhoutcultuur weer op te pakken. Hopelijk lukt het om zo een succesvolle hakhout-energieketen neer te zetten, waardoor de hakhoutcultuur op een verantwoorde wijze wordt gestimuleerd en een structurele energiehout-stroom op gang komt.

CERTIFICEREN VAN OPSNOEIEN

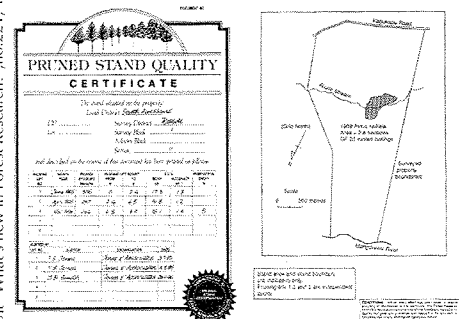
Opsnoeien wordt door bouseigenaren en bosbeheerders over het algemeen als een zinvolle beheersmaatregel gezien, maar ze hebben twijfels over het rendement van de investering. Op dit moment zijn bouseigenaren dan ook niet of nauwelijks bereid om hun bosopstanden op te snoeien. Ditzelfde probleem speelde in Nieuw Zeeland. Als (deel)oplossing is daar een succesvol certificeringssysteem voor opsnoeien ontwikkeld. Is dit ook een oplossing voor Nederland?

Waarom opsnoeien?

Voor een aantal hoogwaardige toepassingen is de afwezigheid van grote (hoeveelheden) noesten van belang. Een dichte stand van de bomen bevordert de natuurlijke takafstoting. Noesten kunnen echter ook kunstmatig worden voorkomen door takken te verwijderen. We spreken dan over opsnoeien en opkronen. Bij opkronen wordt een deel van de levende kroon verwijderd, wat tijdelijk een verminderde aanwas tot gevolg kan hebben en een groter risico van inrotting met zich mee brengt. Bij opsnoeien worden alleen dode takken afgezaagd. Bijkomend voordeel is dat toekomstbomen herkenbaar zijn zonder ze met verf o.i.d. te hoeven merken.

De historie van opsnoeien

"Het opsnoeien van boomen in den boschbouw is niet nieuw." Zo begint J.F. Smit in zijn ingenieursrapport uit 1929; één van de eerste Nederlandstalige publicaties over opsnoeien. Men snoeide al in de zestiende eeuw op, toen het 'regelmatige boschbedrijf' werd ingevoerd. In de geschiedenis van het opsnoeien zijn hierna perioden van bloei en verval waar te nemen. Het verval trad meestal op als gevolg van schade door ondeskundig opsnoeien en doordat de "boschbouwer door gewichtiger zaken (dunnen, verjongen etc.) bezig gehouden werd". Zoals in veel landen blijkt de interesse in opsnoeien ook in Nederland cyclisch te verlopen.

Figuur 2

Voorbeeld van een certificaat in Nieuw Zeeland

Opsnoeien

als er geen afzet is." De natuurbeschermingsorganisaties reageerden verschillend. Sommige provinciale natuurbeschermingsorganisaties gaven aan geen interesse te hebben voor hakhoutbeheer, omdat ze meer waarde hechten aan het opgaand loofbos van spaartelgen. Anderen daarentegen zien wel degelijk een meerwaarde in het opnieuw hakken van bepaalde hakhoutbossen. In het vooronderzoek is het energiebedrijf PNEM benaderd in verband met de biomassa-energiecentrale in Cuyk, die jaarlijks 250.000 ton hout nodig heeft voor de opwekking van groene stroom. In principe zijn ze geïnteresseerd in de mogelijkheden van de inzet van hakhout

getoond voor de ontwikkeling van een hakhout-energieketen. Stichting Bos en Hout zal samen met de Unie van Bosgroepen proberen om deze keten op te zetten. De logistiek van bosperceel tot energiecentrale is hierbij van groot belang. Zo moet een oplossing gevonden worden voor het bijeenbrengen van het hout, uit de overwegend kleine hakhoutbossen van veel verschillende eigenaren. Beleidsmatige ondersteuning is een belangrijke succesfactor voor een hakhout-energieketen. De steun van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de provincies is bijvoorbeeld nodig in verband met de uitvoering van de regeling Natuurbeheer. De steun van het ministerie

Opsnoeien rendabel?

Opsnoeien is een dure ingreep. Bij de beslissing om al dan niet op te gaan snoeien moeten bosbeheerders overwegen of die (vroegtijdige) investering uiteindelijk terugverdiend gaat worden. Hierbij dient bijvoorbeeld rekening gehouden te worden met toekomstige houtprijzen en mogelijke innovaties in houtverwerkende methoden. Onderzoek heeft aangetoond dat de leeftijd bij snoei, de kapleeftijd en de diametergroei belangrijke determinanten zijn voor de rendabiliteit.

Er zijn veel studies uitgevoerd naar de rendabiliteit van opsnoeien. Om de rendabiliteit van opsnoeien te bepalen zijn twee prognoses nodig: wat zijn de eindopbrengsten van deze opstand gesnoeid en ongesnoeid. Gezien de lange perioden tussen opsnoeien en oogst is het bijzonder moeilijk hier uitspraken over te kunnen doen. Rendabiliteitsberekeningen hebben voor het berekenen van het rendement van opsnoeien dan ook slechts een beperkt nut. In alle onzekerheid rondom het rendement op opsnoeien is de volgende uitspraak wellicht nuttig: "By pruning for quality today, we create alternatives for the future – most probably very economical alternatives!"

Waarom certificeren van opsnoeien?

In het verleden zijn in Nederland regelmatig opstanden opgesnoeid, maar dit heeft niet altijd geleid tot hogere houtopbrengsten. Er zit een lange tijd tussen opsnoeien en de verkoop van het opgesnoeide hout. Wil de toekomstige bosbeheerder voordeel halen uit het opsnoeiwerk van zijn voorganger, dan is het noodzakelijk om nauwkeurig te administreren wanneer en hoe er is opgesnoeid. Bovendien moet deze informatie makkelijk toegankelijk zijn. In de praktijk blijkt dit slechts in uitzonderingsgevallen te gebeuren.

Een dergelijk probleem deed zich ook voor met opsnoeien in Nieuw Zeeland. Als oplossing heeft het New Zealand Forest Research Institute (FRI) een certificeringssysteem voor opgesnoeide opstanden opgezet. Direct na het opsnoeien wordt door de kwaliteit vastgelegd door de datum van snoei, het aantal opgesnoeide bomen per hectare, de opsnoeihoogte, de gemiddelde DOS (zie kader) en de nauwkeurigheid hiervan en het percentage bomen met een sterke kromming van de stam te noteren. Door deze gegevens te relateren aan en de diameter van de opgesnoeide stammen bij oogst, kan de dikte van de noestvrije mantel worden berekend. Het certificaat dient als een bewijs voor het opsnoeien van de opstand (figuur 2). In het certificeringssysteem is ook een methode opgenomen om opstanden die al lang geleden zijn opgesnoeid te certificeren.

Hoe werkt het in Nieuw Zeeland?

De certificeringsprocedure bestaat uit een aantal stappen:

1. De beseigenaar bestelt de handleiding voor certificering.
2. De beseigenaar of iemand anders meet de opgesnoeide opstand aan de hand van een aantal plots en een invulformulier. Tijdens

Opsnoeien in Nieuw Zeeland

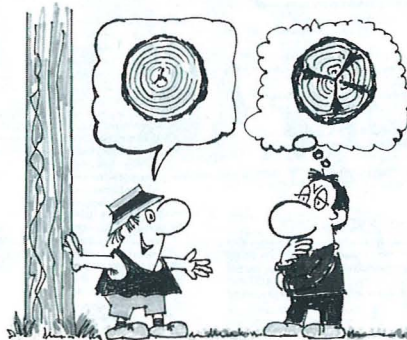
I Wanneer opsnoeien? De bomen moeten in een zo vroeg mogelijk stadium opgesnoeid worden, om de noestige spil zo klein mogelijk te houden. Hoe later het opsnoeien plaats vindt, des te kleiner de noestvrije mantel, des te hoger de relatieve kosten van het opsnoeien per volume-eenheid.

Sommige beseigenaren gebruiken boomhoogte of, nog slechter, leeftijd als indicator voor het moment waarop opgesnoeid moet worden. In Nieuw Zeeland wordt de DOS (Diameter Outside Stubs) opgemeten om het moment van opsnoeien te bepalen. DOS is de stamdiameter ter hoogte van een takkrans na snoei. Dit is de diameter van de noestige spil. Veelal wordt opgesnoeid bij een doel-DOS tussen 13 en 19 cm.

II Hoe hoog opsnoeien? Alhoewel soms nog steeds met een vaste opsnoeihoogte gewerkt wordt, is de 'variable-lift' methode het meest toegepast. Om na elke snoeibeurt een zelfde kroonlengte voor elke boom te krijgen worden bij het opsnoeien alle takken verwijderd totdat een ingestelde schuifmaat over de stam past. De doel-diameter wordt bepaald door van een aantal proefbomen de diameter te meten waar de boom de gewenste kroonlengte heeft. De optimum lengte varieert afhankelijk van groeiplaatsomstandigheden, de kosten van elke snoeibeurt en de acceptabele groeireductie van de levende kroon.

III Welk gereedschap? In tegenstelling tot Nederland, waar vooral de stokzaag wordt gebruikt, is het standaard gereedschap in Nieuw Zeeland de snoeischaar die tot 6 cm dikke takken kan knippen. Grotere takken worden verwijderd met een handzaag, kleine

Uit "What's new in Forest Research", no. 221, 1992

Wanneer opgesnoeid?

takjes met een mes. Boven twee meter wordt een aluminium ladder gebruikt. Kleine particuliere beseigenaren voeren het opsnoeien vaak zelf uit, maar grotere bosbedrijven huren vaak professionele opsnoeiteams in.

de controle wordt een steekproef nagemeten.

3. Op een kaart worden opstandsgrenzen en plots aangegeven.
4. De metingen worden gecontroleerd door een onafhankelijke en deskundige organisatie. Deze zogenaamde 'Pruned Stand Certification Auditors' staan ingeschreven bij het FRI.
5. De auditor stuurt de kaart en plotdata naar

het FRI voor dataverwerking en het opstellen van een 'Pruned Stand Quality Certificate'.

6. Het certificaat wordt naar de auditor en vervolgens naar de beseigenaar gestuurd.
7. FRI archiveert een kopie van het certificaat en de originele plotdata en kaart.

Hoe nu verder?

Houtverwerkers hebben behoefte aan hout dat geschikt is voor hoogwaardige toepassingen. Ze zijn bereid om meer te betalen voor hoogwaardig rondhout, maar dan moeten ze wel verzekerd zijn van een continue stroom en kwaliteit van dit hout. Beseigenaren kunnen de vicieuze cirkel van vraag een aanbod van hoogwaardig hout doorbreken door de eerste (onzekere) stap te zetten om dergelijk hout te gaan produceren. Opsnoeien is hierbij voor bepaalde boomsoorten van groot belang. Een certificeringssysteem kan opsnoeien stimuleren, omdat dit meer zekerheid biedt op een hoger rendement op opsnoeien.

Beseigenaren in Nederland moeten natuurlijk wel interesse hebben voor zo'n certificeringssysteem. Om deze interesse te toetsen zijn een aantal beseigenaren geïnterviewd. Opvallend is dat veel beseigenaren die momenteel opsnoeien interesse hebben voor certificering. Hierbij werd dan wel als randvoorwaarde gesteld, dat het niet teveel tijd en geld mag kosten. In de praktijk moet blijken of deze bereidheid om eventueel deel te nemen ook werkelijk leidt tot een succesvolle introductie van een certificeringssysteem voor opsnoeien in Nederland.

Er zijn een aantal enthousiaste beseigenaren die zich in willen zetten om deze vernieuwing in het bosbeheer te laten slagen. De eerste stap is het ontwikkelen van een certificeringssysteem dat is toegespitst op de Nederlandse situatie. Het systeem uit Nieuw Zeeland wordt hierbij als vertrekpunt genomen. Het certificeringssysteem zal aangepast worden aan de wensen van zowel beseigenaren als houtverwerkende bedrijven. Om het systeem uit te testen, worden vervolgens een aantal proef-opstanden gecertificeerd. Uiteindelijk is het de bedoeling om meer beseigenaren te interesseren, want het systeem zal pas echt vruchten af gaan werpen, als het door veel beseigenaren wordt opgepakt. Met snoeien houden we de opties open voor toekomstige generaties.

Ir. P.A.G. Jansen

© Stichting Bos en Hout – ISSN: 1382-1113

SBIH STICHTING BOS EN HOUT

Stichting Bos en Hout
Bosrandweg 5
Postbus 253,
6700 AG Wageningen
tel.: 0317 - 424666
fax: 0317 - 410247
e-mail: mail@sbh.nl
www.sbh.nl